

สารบัญ

	หน้า
คำนำที่ 1	(3)
คำนำที่ 2	(5)
คำนำที่ 3	(6)
คำนำที่ 4	(7)
คำนำที่ 5	(8)
รายการตาราง	(18)
รายการภาพประกอบ	(19)
บทนำ	
บทที่	
1. ภูมิศาสตร์: ลักษณะโดดเด่น	1
พื้นที่ประเทศ	1
ภูมิประเทศ	1
ลักษณะที่ตั้ง	4
ประชากร	6
พัฒนาการทางเศรษฐกิจ	7
2. บุคก่อน	9
การตั้งถิ่นฐาน	9
ความเชื่อดือ: ศาสนาชินโต	12
ญี่ปุ่น: รวมกัน	17
วัฒนธรรมญี่ปุ่น	20
สมัยพระนครนารา	31
สมัยพระนครเกียวโต หรือสมัยเฮอัน	39
ญี่ปุ่นในศตวรรษที่ 12: สึกซิงเจ้าบุทรจักร	54
3. ญี่ปุ่น: บุคกลาง	57
ระบอบการปกครองทหาร	58
พัฒนาการทางเศรษฐกิจ	65
HI 463	(11)

	หน้า
บทที่	
ศาสนาใหม่	66
ศิลปวัฒนธรรม	73
เชิงอรรถ	78
ภาคที่ 1 ระบอบโคตุงาวา: วิกฤตติการณ	
บทนำ	
ย้อนรอยอดีต	83
ภูมิศาสตร์และภูมิอากาศ	83
สถาบันการเมือง	85
ญี่ปุ่นกับโลกภายนอก	86
บทที่	
1. ตระกูลโคตุงาวา: วิกฤตติการณ	91
การรวมญี่ปุ่น	91
ระเบียบแบบแผนการเมืองแบบโคตุงาวา	94
เจ้าขุนนาง	99
สถาบันพระมหากษัตริย์	104
ชามูไร	105
สามัญชน: ชาวหมู่บ้านและชาวเมือง	106
ประชากรชายขอบของชาวญี่ปุ่นและประเทศญี่ปุ่น	106
2. สังคมและเศรษฐกิจแปรเปลี่ยนรูป	111
ศตวรรษที่ 17: ความรุ่งเรือง	111
ภาวะชะงักงันและภาวะมีวิฤตชีวา	117
3. โลกแห่งภูมิปัญญาในปลายสมัยโคตุงาวา	123
พื้นฐานอุดมการณ์ของระบอบโคตุงาวา	123
วัฒนธรรม: หลากหลาย แข็งกันเป็นตรงกันข้าม	126
การปฏิรูป การวิพากษ์วิจารณ์และความคิดกำเริบเสิบสาน	130

	หน้า
บทที่	
4. การสัมผักระบบอบโตงาวา	135
มหาอำนาจตะวันตกและสนธิสัญญาที่ไม่เสมอภาค	135
ตระกูลโตงาวาปกครองญี่ปุ่น : สัมฤคคฤคสถาน	141
การเมือง : การก่อการร้าย (Terror)	
และการผ่อนปรน (Accommodation)	145
การฟื้นฟูอำนาจรัฐบาล	
สัตตมาและโชชูบ่อนทำลายอำนาจรัฐและความไม่สงบภายใน	147
ภาคที่ 2 การปฏิวัติทันสมัย ค.ศ. 1868-1905	
บทที่	
5. ซามูไรปฏิวัติ	153
โครงการปฏิวัติด้วยความนิยมชาติ	155
การรวมกันทางการเมืองและระบบราชการกลาง	158
การกำจัดระบบศักดินา	159
กองทัพเกณฑ์	161
การศึกษาภาคบังคับ	162
กษัตริย์ : ณ ศูนย์กลาง	164
การสร้างประเทศชาติมั่งคั่ง	164
ลิตาทำที่ต่อโลกภายนอก	169
6. การเข้าร่วมและการประท้วง	173
วาทกรรมทางการเมืองและการจึงดีจึงเด่นกัน	174
ความเคลื่อนไหวเพื่อเสรีภาพและสิทธิของประชาชน	177
กบฏซามูไร ชาวนาถูกฮือและศาสนาใหม่	181
ผู้หญิงกับการเข้าร่วม	184
การแก้ไขสนธิสัญญาและการเมืองภายใน	186
รัฐธรรมนูญฉบับเมจิ	187
HI 463	(13)

บทที่	หน้า
7. การแปรเปลี่ยนรูปสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรม	193
เจ้าที่ดินและผู้เช่าที่ดิน	193
การปฏิวัติอุตสาหกรรม	196
พลังการทำงานและสภาพแรงงาน	200
การศึกษามวลชนและอุดมศึกษาแพร่หลาย	204
วัฒนธรรมและศาสนา	206
เอกลักษณ์ญี่ปุ่นและระคาญี่ปุ่น	210
8. จักรวรรดิและระเบียบแบบแผนภายใน	215
เส้นทางสู่จักรวรรดิ	215
ปรับทแห่งจักรวรรดิ ลัทธิทุนนิยมและการสร้างชาติ	228
ความเชื่อวรากของโลกแห่งการเมืองรัฐสภา	230
บุคคลมีประชาชนประท้วง	237
การขับเคลื่อนลัทธิชาตินิยม	240
ภาคที่ 3 จักรวรรดิญี่ปุ่น : ทะยานขึ้นสูง สู่เจ้าถ่าน	
บทที่	
9. เศรษฐกิจและสังคม	245
ขายดีเป็นเทน้ำเทท่า แล้วกลับหุบลงไป	245
เจ้าที่ดิน ผู้ให้เช่าและชีวิตในไร่นา	250
ชีวิตในนคร : ชั้นกลางและชนชั้นกรรมาชีพ	255
วัฒนธรรม : สนองความเปลี่ยนแปลงในสังคม	260
10. ประชาธิปไตยและจักรวรรดิระหว่างสงครามโลก	267
รัฐบาลพรรคการเมือง : ปรากฏออกมา	268
โครงสร้างการปกครองระบอบรัฐสภา	271
อุดมการณ์ท้าทาย	274
ยุทธศาสตร์แห่งระบอบราชประชาธิปไตย	278

เศรษฐกิจมหัพทวรัย	
แบบอย่างของประชากรครอบครัว โรงเรียนและการงาน	
ในระหว่างสงคราม	400
ประสพการณัร่วมกันและวิถีชีวิตที่มีมาตรฐาน	
ในสมัยหลังสงคราม	403
ความแตกต่าง : คงทนชั่วกาลนาน	
และการปรับเปลี่ยนให้ดังตรง	409
การจัดการเสถียรภาพของสังคมและความเปลี่ยนแปลง	414
ภาพตักษณัและอุมการณัของเสถียรภาพ	
และความเปลี่ยนแปลงทางสังคม	417
15. การค่อสู่ทางการเมืองและการตั้งมั่น ยุคสมัยเจริญเติบโตสูงยั้ง	425
การค่อสู่ทางการเมือง	425
การเมืองแห่งการผ่อนปรน	438
การเกี่ยวเนื่องระคับโลก	451
16. พลั้งอำนาจโลกในโลกที่แบ่งเป็นชั่ว	
ญี่ปุ่นในทศวรรษที่ 1980	457
บทบาทใหม่ในโลกและความตึงเครียดใหม่	457
เศรษฐกิจ : เจริญเติบโตฝ่าฝืนท่ามกลางวิกฤตการณั	467
การเมือง : สมัยเฟื่องฟูของฝ่ายอนุรักษันิยม	471
สังคมและวัฒนธรรมในทศวรรษที่ 1980 ที่เฟื่องฟู	477
17. ญี่ปุ่นปัจจุบัน	485
สิ้นรัชกาลและสถาบันพระมหากษัตริย์แปรเปลี่ยนรูป	485
พรรคเสรีประชาธิปไตย : สิ้นสุดการนำการเมืองญี่ปุ่น	488
เศรษฐกิจฟองสบู่แตก	492
โรคภัยเมื่อสิ้นศตวรรษ	500

บทที่	หน้า
ญี่ปุ่น เอเชียและบรรดามหาอำนาจตะวันตก	284
11. วิฤติการณ์เศรษฐกิจตกต่ำและการตอบสนอง	297
วิฤติการณ์เศรษฐกิจและสังคม	297
หลายทางตัน : ทางแยกใหม่ต่างประเทศ	302
สู่ระเบียบแบบแผนใหม่ทางสังคมและเศรษฐกิจ	311
สู่ระเบียบแบบแผนทางการเมืองใหม่	317
12. ญี่ปุ่นท่ามกลางสงคราม	327
สงครามขยายกว้างในจีน	327
สู่เพิร์ล ฮาร์เบอร์	330
สงครามแปซิฟิก	335
การระดมสรรพกำลังเพื่อสงครามเบ็ดเสร็จ	344
ชีวิตภายใต้ฉายาอำนาจแห่งสงคราม	352
การยุติสงคราม	357
ภาวะและมรดกตกทอดมาจากสงคราม	361
13. ญี่ปุ่น : การยึดครอง	363
จงอดทนอย่างสุดที่จะอดทนได้	363
ระเบียบวาระอเมริกา : กระบวนการสร้างเขตปลอดภัย	
และสร้างระบอบประชาธิปไตย	367
ปฏิบัติการชาวญี่ปุ่น	374
วิถีทางพลิกกลับ	381
สู่การฟื้นฟูบูรณะและเอกราช	384
บทสรุป	388

ภาคที่ 4 หลังสงครามและญี่ปุ่นร่วมสมัย ค.ศ. 1952-2000

บทที่

14. การแปรเปลี่ยนรูปเศรษฐกิจและสังคม	393

บทที่	หน้า
ประเด็นทั้งหกเพื่ออนาคต	512
อภิธานศัพท์	521
ภาคผนวก	
1. พระราชวินิจฉัย ประกาศเมื่อวันที่ 8 ธันวาคม ค.ศ. 1941	523
2. พระราชวินิจฉัยในสมเด็จพระจักรพรรดิชิโรฮิโตะ เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม ค.ศ. 1945	525
3. เบื้องหลังระเบิดปรมาณู : โทกาวินาศที่ญี่ปุ่น	527

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1. ระบบการเมืองภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับเมจิ	189
2. องค์การของเครือข่ายมิตซูบิ (Mitsu combine)	248
3. โครงสร้างการเมืองของพรรคเสรีประชาธิปไตย	439

รายการภาพประกอบ

แผนที่	หน้า
1. ญี่ปุ่น จีนและเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ	(9)
2. ญี่ปุ่นปัจจุบัน	2
3. ญี่ปุ่นในยุคก่อน	10
4. ญี่ปุ่นตะวันตกในสมัยโบราณ	19
5. เส้นทางการติดต่อกันระหว่างจีนกับญี่ปุ่นในยุคก่อน	19
6. นครโตเกียวในสมัยเอโดะ	40
7. ญี่ปุ่นในยุคกลาง	56
8. ญี่ปุ่นในสมัยศักดินาสวามิภักดิ์	56
9. ญี่ปุ่นในเอเชียตะวันออก	82
10. ญี่ปุ่นสมัยโตงงาวา	92
11. พื้นที่ปกครองของตระกูลโตงงาวาและเจ้าขุนนางสืบตระกูล	100
12. แนวนโยบายสำคัญในประมาณ ค.ศ. 1865	101
13. ญี่ปุ่นสมัยโตงงาวา	102
14. นครหลวงเอโดะ	114
15. โตงงาวากับเส้นทางชีวิต	115
16. นครนางาซากิ	120
17. เอเชียตะวันออกและน่านน้ำแปซิฟิก	214
18. เอเชียตะวันออกในยุคใหม่	216
19. เกาหลีและแมนจูเรีย : ภูมิพิพาทระหว่างประเทศ	219
20. ญี่ปุ่นใน ค.ศ. 1868	227
21. ญี่ปุ่นใน ค.ศ. 1914	227
22. จักรวรรดิระหว่าง ค.ศ. 1895-1933	307
23. ภูมิพิพาทที่สะพานมาร์โค โปโล	328
24. ญี่ปุ่นรุกรานจีน	336
25. จักรวรรดิญี่ปุ่น	339

แผนที่	หน้า
26. สงครามโลกครั้งที่ 2 ในเอเชียตะวันออก	342
27. สงครามในน่านน้ำแปซิฟิก	343
28. จักรวรรดิและการแบ่งจักรวรรดิ	364
29. ญี่ปุ่นสมัยใหม่	392
30. ญี่ปุ่นใน ค.ศ. 2000 แสดงเส้นทางรถไฟ "bullet train"	404

รูปภาพ

1. เทวาลัยที่อิเซ	16
2. ปรมาจารย์ซงจื่อ	23
3. พระโพธิสัตว์	37
4. ศาลาการเปรียญ	37
5. ชามูไรผู้เข็มหาญ	60
6. ศิกงิงเจ้ายุทธจักร	61
7. สงครามนางาชิโนโน ค.ศ. 1575	63
8. จอมยุทธฮิเดโยชิ	64
9. ฉากสงครามเซกิงายาร่า	95
10. โดงงาวา อิเอยาสุ ใน ค.ศ. 1572	96
11. อิเอยาสุ ปฐมโชกุนแห่งตระกูลโดงงาวา	97
12. อิเอยาสุ: อัจฉริยะภาพกเรนนำ	98
13. ขบวนแห่เข้าขุนนางขุนครหลวงเอโดะ	103
14. คฤหาสน์อิโรซากิ	112
15. เทวาลัยที่นิกโก	122
16. พระราชพิธีรับแขกเมืองชาวตะวันตก	136
17. พลจัตวาเมทซิว เพอร์รี่: ผู้เปิดญี่ปุ่น	138
18. เพอร์รี่ขึ้นบกที่เมืองคานางาวา	138
19. โชกุนคนสุดท้าย: โดงงาวา โยชิโนบุ	142
20. จักรพรรดิเมจิเสด็จสู่ท่าเทียบเรือโชกุน	152

รูปภาพ	หน้า
21. จักรพรรดิเมจิ	154
22. ซามูไรจากโชชูและสัคตุมะ	156
23. ไชโก ตากาโมริ จากสัคตุมะ	156
24. โออุโอบิ โคชิมิชิ จากสัคตุมะ	156
25. คณะเมจิ	157
26. คณะทูตไปโลกตะวันตก	168
27. พระราชพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญ	188
28. กินชานโตเกียวใน ค.ศ. 1882	192
29. ดูกจับ	244
30. ข้อพิพาทค่าเช่านา ใน ค.ศ. 1930	254
31. กบฏนายทหารหนุ่ม ค.ศ. 1936	321
32. อิโตะ อิโรบุมิ	333
33. พลเอกโตโจ ฮิเดกิ	333
34. ถถ่มเฟิร์ธ ฮาร์เบอร์	337
35. ระเบิดปรมาณู	337
36. โศกนาฏกรรมแห่งพระราชชาติญี่ปุ่น	337
37. ความปราชัย	360
38. ผู้พิชิตกับจักรพรรดิ	371
39. โตเกียวใน ค.ศ. 1957	390
40. ทิวทัศน์ธรรมญี่ปุ่น	484
41. เทวาลัยที่อิเซ : จิตวิญญาณที่ไม่เปลี่ยนแปลง	520

รายการหนังสือที่ใช้ในการทำตารางและภาพประกอบ

Beasley, W. G. The Modern History of Japan. 6th Printing. New York: Frederic A. Praeger, 1969.

Borton, Hugh. Japan's Modern Century from Perry to 1970. Second Edition. New York: The Ronald Press Co., 1970.

Fairbank, John K., Edwin O. Reischauer, and Albert M. Craig. East Asia, the Modern Transformation. Modern Asia Edition. 6th Printing. Tokyo: Charles E. Tuttle Co., 1970.

Gordon, Andrew. A History of Japan : from Tokugawa Times to the Present. New York, Oxford : Oxford University Press, 2003.

Jansen, Marius B. The Making of Modern Japan. Cambridge, Mass. : Harvard University Press, 2002.

Reischauer, Edwin O. and John K. Fairbank. East Asia, the Great Tradition. Modern Asia Edition. 8th Printing. Tokyo: Charles E. Tuttle Co., 1970.